

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
INSTYTUT PEDAGOGIKI, KUJAWSKA SZKOŁA WYŻSZA WE WŁOCŁAWKU
(POLSKA)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE IM. JANA KASPROWICZA W INOWROCŁAWIU
(POLSKA)
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

V Міжнародної конференції

17 листопада 2022 року

**До 20-річчя з дня створення
кафедри професійної освіти
КНУБА**

***м. Київ
КНУБА***

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 4 від 23 грудня 2022 р.)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали V Міжнародної конференції (17 листопада 2022 року) до 20-річчя з дня створення кафедри професійної освіти КНУБА. – Київ: Київський національний університет будівництва і архітектури, 2023. – 408 с.

ISBN 978-617-8007-89-8

У матеріалах V Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09
ББК 74(4Укр)

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

ISBN 978-617-8007-89-8

© КНУБА, 2023

маркетингу в сфері надання товарів та послуг. Розвиток глобальних інтернет-комунікацій в діловому та повсякденному житті призвів до появи нової сфери взаємовідносин, предметом якої є електронний обмін даними в цифровій торгівлі.

В узагальненому вигляді сучасна цифрова торгівля в інтернет-просторі виступає як комплекс заходів, призначених для об'єктивного інтерактивного відображення інформації, які реалізують аналітичні процеси з організаційних, споживчих та інформаційних компонентів та забезпечують необхідну якість цифрового маркетингу за рахунок раціонального використання інформаційних ресурсів й інформаційних технологій.

Список використаних джерел

1. Зацна Л. Інноваційні можливості застосування комунікацій в інтернет-маркетингу / Л. Зацна // Галицький економічний вісник. – 2013. – № 4. – С. 214-221.

2. Understand Your Competitive Landscape. — URL: <https://support.similarweb.com/hc/en-us/articles/360001295078-Understand-Your-Competitive-Landscape> (дата звернення: 19.10.2022).

УДК 796.011.37

Озерова Ольга Анатоліївна,

*кандидат наук з фізичного виховання і спорту,
доцент, доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Київського національного університету будівництва і архітектури;*

Клименко Тарас Андрійович,

*старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту
Київського національного університету будівництва і архітектури*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Одним з провідних елементів системи фізичного виховання є підготовка висококваліфікованих фахівців – здорової, працездатної молоді, що зумовлено соціальним замовленням суспільства, держави та виробництва [1, 3, 6]. Від того, наскільки здоровий, фізично розвинутий студент, значною мірою залежить його успішність у навчанні, а в подальшому житті і професійна діяльність.

Але на сьогоднішній день, стан здоров'я й фізичної підготовленості української молоді з кожним роком демонструє тенденцію до погіршення. За даними вітчизняних дослідників більше 60 % студентів мають низький рівень кондиційної фізичної підготовленості, а більше половини випускників вищих навчальних закладів фізично не спроможні якісно працювати з тією інтенсивністю, якої вимагають сучасні умови [4, 5].

І тим не менше, фізичне виховання і спорт залишаються одним з небагатьох напрямків діяльності закладів освіти, де існує можливість здійснювати навчально-виховну, професійно-прикладну, оздоровчу і спортивну роботу спрямовану на підготовку студентів. Даний факт підтверджують і державні документи. Зокрема в Законі України “Про фізичну культуру і спорт” (1994 р.) зазначено, що *фізичне виховання у ВНЗ – головний напрямок впровадження фізичної культури і становить органічну частину загального виховання, покликану забезпечувати розвиток фізичних, морально-вольових, розумових здібностей та професійно-прикладних навичок людини.* В редакції Закону від 27.10.2022 р., ст.26: *«Фізична культура у сфері освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів, комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості, вдосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу протягом усього життя»* [3]. Отже, поряд з іншими задачами, мова йде про набуття відповідних

професійно-прикладних умінь, якостей і навичок засобами фізичного виховання.

Суть і значення професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП) чітко відображені у міжнародних вимогах до майбутніх спеціалістів. Серед найголовніших фахових якостей і навичок, що формуються і розвиваються засобами ФВіС, мають місце наступні [6]:

- оптимальне *професійне здоров'я*, як запорука високої професійної майстерності і результативності;

- *професійна адаптація*, яка забезпечує професійну надійність і довготривалу працездатність.

Цілком доцільно, що програмні (практичні) результати та компетенції, які прописані в стандартах вищої освіти від МОН України мають ґрунтуватися на таких самих вимогах, а також відображати специфіку спеціальності з боку ППФП.

Проте, у Законі України “Про вищу освіту” у редакції від 27.10.2022 р., ст.26 серед завдань закладів вищої освіти взагалі не згадується роль, місце і значення професійно-прикладної фізичної підготовки, основні задачі фізичного виховання в процесі підготовки студентів також не прописані.

На думку розробників стандартів вищої освіти фізичне виховання майбутніх спеціалістів має відбуватися на рівні:

4) *Формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;*

7) *Збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства [2].*

Як такий підхід дозволить українським фахівцям бути конкурентноспроможними у порівнянні з фахівцями того ж профілю провідних країн світу незрозуміло.

Нижче наведена таблиця (табл. 1), у якій наведені програмні результати (ПРН) і компетенції (ЗК, СК), що прописані у стандартах вищої освіти деяких технічних спеціальностей і представлені як результат засвоєння дисципліни «Фізичне виховання». Крім цього, в таблиці представлені найбільш актуальні вимоги до фахівців інженерних спеціальностей; а також необхідні знання, уміння, навички, отримання яких відповідає задачам ППФП у ВНЗ.

Таблиця 1

Результати навчання з фізичного виховання, що прописані у стандартах вищої освіти технічних спеціальностей і реальні вимоги виробництва

Спеціальність	ЗК, ПРН які представлені у робочих програмах і силабусах з дисципліни «Фізичне виховання»	Вимоги до спеціалістів технічного профілю, задачі ППФП
1	2	3
183 Технології захисту навколишнього середовища	ПРН01.Знати сучасні теорії, підходи, принципи екологічної політики, фундаментальні положення з біології, хімії, фізики, математики, біотехнології та фахових і прикладних інженерно-технологічних дисциплін для моделювання та вирішення конкретних природозахисних задач у виробничій сфері.	Інженер повинен мати такі особисті якості: 1. Витривалість, як фізична, так і моральна. 2. Здатність виконувати свої обов'язки за будь якої погоди (фахівці працюють як у приміщенні, так і на відкритому повітрі) та умов. 3. Відсутність фобії великих висот. https://presa.com.ua/aktualne/inzhener-budivelnik-opis-profesiji-kvalifikatsiya-osvita.html
133 Галузеве машинобудування	ПРН10. Розуміти проблеми охорони праці та правові аспекти інженерної діяльності у галузевому машинобудуванні, навички прогнозування соціальних й екологічних наслідків реалізації технічних завдань.	Недоліки в роботі інженера: <ul style="list-style-type: none"> • На більшості підприємств здоров'я інженера піддається шкідливому впливу — шуму, запиленості приміщення, шкідливим викидам, існує загроза травмування. • Іноді монотонна робота.
081 «Право», ОПП Будівельне та містобудівне право	ПРН17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.	
126 Інформаційні системи та технології	ПРН10. Розуміти і враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки та існуючих державних і закордонних стандартів під час формування технічних завдань та рішень.	

192 Будівництво та цивільна інженерія	<p>ЗК10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН01. Застосовувати основні теорії, методи та принципи математичних, природничих, соціально-гуманітарних та економічних наук, сучасні моделі, методи та програмні засоби підтримки прийняття рішень для розв'язання складних задач будівництва та цивільної інженерії.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Постійне психологічне напруження — навіть найдрібніша помилка інженера може згубно позначитися на всьому виробництві https://www.work.ua/career-guide/engineer/ <p>Приблизний перелік основних задач ППФП для технічних вузів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. підвищення працездатності і розширення адаптаційних можливостей; 2. зміцнення м'язів черевного преса; 3. загартовування; 4. розвиток координаційних здібностей; 5. підвищення гнучкості хребта і рухливості в суглобах; <p>розвиток сили і швидкості м'язів кистей;</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. розвиток силових і швидкісно-силових м'язів плечового пояса, розгиначів спини і тулуба; 7. тренування вестибулярного апарату; 8. розвиток статичної сили і витривалості; 9. підвищення функціональних можливостей організму; 10. освоєння засобів і методів самоконтролю, освоєння засобів і методів самостійних тренувань; 11. поліпшення постави.
075 Маркетинг; 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	<p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ПРН. Відповідати вимогам, які висуваються до сучасного маркетолога, підвищувати рівень особистої професійної підготовки.</p>	

Зважаючи на дані таблиці, розуміємо, що в процесі навчання студентів лишають однієї зі складових загальної підготовки до майбутньої професійної діяльності, що в свою чергу робить наших студентів, молодих фахівців в обраній професії неконкурентоспроможними на міжнародному рівні.

Висновок. З метою посилення позицій фізичного виховання у вищих навчальних закладах України, пропонуємо наступні кроки: 1) усвідомити, що фізичне виховання являється складовою частиною загальної стратегії розвитку і захисту нашої країни; 2) зрозуміти, що фізичне виховання це складова фахової підготовки студентів і мета фізичного виховання у ВНЗ – зробити фахівців здатними якісно і довготривало працювати на виробництві, враховуючи усі складнощі та недоліки майбутньої професії; 3) віднайти умови для поширення доступності до занять фізичним вихованням студентів старших курсів, у яких за розкладом фізичного виховання взагалі немає; 4)

збільшити кількість кредитів на фізичне виховання у ВНЗ; 5) створити оптимальним розклад занять, що надасть змогу реалізувати програму з фізичного виховання; 6) посилити функції контролю і управління навчально-тренувальним процесом; 7) посилити персональну відповідальність керівників ВНЗ за стан психофізичної підготовленості студентів; 8) підвищувати рівень обізнаності у студентів з питань фізичного розвитку, психофізичної підготовленості, фізичного самовдосконалення для довготривалого повноцінного життя та професійної діяльності.

Список використаних джерел

1. Волков В.Л. Основи теорії та методики фізичної підготовки студентської молоді: *Навчальний посібник*. К.: Освіта України, 2007. 256 с.
2. Закон України про вищу освіту. (редакція від 27.10.2022) <https://zakon.help/zakonodavstvo-ukraini/1556-18>
3. Закон України про фізичну культуру і спорт (редакція від 27.10.2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
4. Наумець О.А. Пошук нових шляхів та методик, спрямованих на удосконалення навчального процесу з фізичного виховання студентів відповідно до майбутньої професії // *Матеріали LI МПК: Соціально-економічний розвиток регіонів*, Чернівці. К.: Науково-видавничий центр «Лабораторія думки», Т.2. С. 32-34.
5. Озерова О.А. Застосування методу функціональних проб, як засіб удосконалення навчального процесу для студентів спеціально-медичної групи // *Науковий вісник Ужгородського університету: «Педагогіка. Соціальна робота»*. Вип. 1 (42), Ч. 1-2. Ужгород: УжНУ «Говерла», 2018. С. 355-359. <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/16854>
6. Професійно-прикладна фізична підготовка студентів ВНЗ: *Навч.-метод. пос.* /Р.Т. Раєвський, С.М. Канішевський. Одеса: Наука і техніка, 2010. – 380 с.

7. Фізкультурно-спортивна освіта у системі підготовки сучасного інженера: *Навч. пос.* / А.Г. Любієв, Т.В. Бондаренко, А.С. Горлов. Харків: НТУ «ХП», 2012. 208 с.

УДК 159.923

*Омельяненко Марина Максимівна,
аспірантка кафедри економічної теорії,
обліку та оподаткування
Київського національного університету
будівництва і архітектури*

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ
БІЗНЕС-МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ БУДІВЕЛЬНОГО
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ**

Вторгнення російської федерації з війною в Україну спричинило серйозні зміни в усіх галузях господарства, освіти, науки. Проблема, пов'язана з професійною переорієнтацією тимчасово переміщених осіб, працівників, які втратили робочі місця через закриття підприємств, безробітних. Це передбачає зміну життєвих планів, сформованих професійних якостей, внутрішніх смислових структур до нової професійної діяльності в умовах війни. На менеджерів з управління персоналом покладаються нові ускладнені обов'язки, в умовах постійного стресу для забезпечення виконання встановлених завдань, коли персоналу приходится переорієнтовуватися під дією зовнішніх чинників. Торбулентність впливає і на відсутність звязку нової діяльності співробітників з їх досвідом і реальними професійними потребами та відсутністю зрозумілих наслідків в умовах війни. [1, с.133; 2, с.87, 4, с.390]

Збільшилась потреба в універсальних працівниках. Така ситуація в країні, що кожен співробітник може не вийти на роботу з різних поважних

Максимчук Вячеслав Володимирович

МОДЕЛЬ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА:

**ДОСВІД ГОЛОВИНСЬКОГО ВИЩОГО ПРОФЕСІЙНОГО УЧИЛИЩА
НЕРУДНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 193**

Марченко Руслана Анатоліївна

**ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СІМ'Ї ТА КОЛЕДЖУ В ІНТЕРЕСАХ
ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА 198**

Мороз Ірина Михайлівна

**ПСИХОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ БЕЗКОНФЛІКТНОГО СПІЛКУВАННЯ
ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ В ЗАКЛАДАХ
ОСВІТИ 205**

Мороз Ірина Михайлівна, Манукян Вікторія Сергіївна

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНОГО СУПРОВОДУ УЧАСНИКІВ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ПОСТТРАВМАТИЧНИМ СТРЕСОВИМ
РОЗЛАДОМ В УМОВАХ ВІЙНИ 210**

Меленець Ірина Олексіївна

**ПАРТНЕРСТВО ПЕДАГОГІВ, СТУДЕНТСЬКОГО
САМОВРЯДУВАННЯ ТА БАТЬКОВСЬКОЇ ГРОМАДЬКОСТІ –
ЗАПОРУКА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ 215**

Нестерчук Василь Васильович

ІННОВАЦІЙНІ ТЕНДЕНЦІЇ В СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЦІ 220

Ніжегородцев Владислав Олександрович, Тихонова Єлизавета Віталіївна

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНІЗАЦІЇ
ЦИФРОВОЇ ТОРГІВЛІ 224**

Озерова Ольга Анатоліївна, Клименко Тарас Андрійович

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВНЗ
ТЕХНІЧНОГО ПРОФІЛЮ 227**

Омельяненко Марина Максимівна

**ПСИХОЛОГІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-
МОДЕЛЕЙ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ БУДІВЕЛЬНОГО
ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВІЙНИ 233**

Онишко Роман

**ПРОВЕДЕННЯ БУДІВЕЛЬНО-МОНТАЖНИХ РОБІТ У СФЕРІ
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ 236**

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
В КОНТЕКСТІ
ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

V Міжнародної конференції

До 20-річчя з дня створення
кафедри професійної освіти
КНУБА

(Київ, 17 листопада 2022 року)

Формат 60×84 1/16. Тираж 100 пр. Ум. друк. арк. 27,5. Зам. № 1188.

Видавець і виготовлювач ТОВ «ЦП «КОМПРИНТ»

03150, Київ, вул. Предславинська, 28

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єкта видавничої справи ДК № 4131 від 04.08.2011 р.